



Regelink
Ecologie & Landschap

Ecologisch beplantingsadvies

Lagenhouwselaan, Leusden

Tekst, foto's en samenstelling	M.W. van den Hoorn
In opdracht van	B. Kisteman
Rapportnummer	NO12347-01
Status rapport	Definitief
Collegiale toets	J.A. Winkelman
Datum oplevering rapport	21 oktober 2013
Aantal pagina's	6
Wijze van citeren	Hoorn, M.W. van den , 2013. Ecologisch beplantingsadvies Lagenhouwselaan, Leusden. Notitie NO12347-01, Regelink Ecologie & Landschap, Mheer.

1 Inleiding

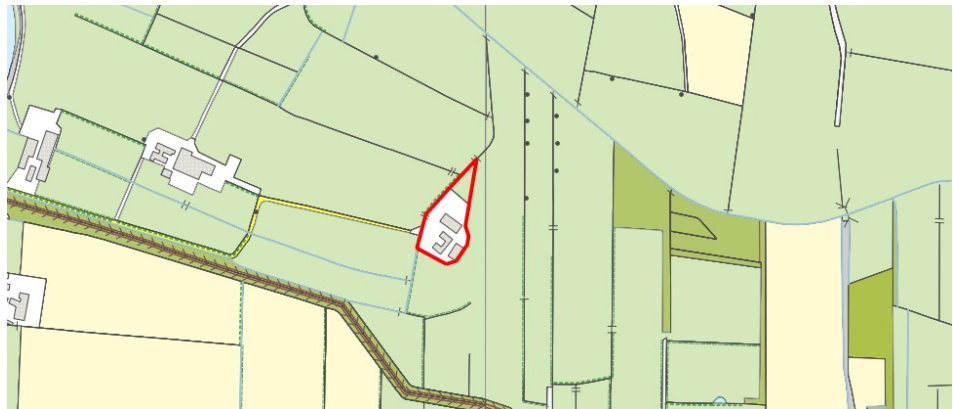
In het kader van de functieverandering van agrarische naar woonbestemming aan de Lagenouwselaan 7 te Leusden (Utrecht) dient een ecologische analyse uit te worden gevoerd van de aanwezige erfbeplanting om tot een afgewogen advies te komen over hoe het perceel een ecologische grotere, duurzame en in het landschap passende erf beplanting te komen.

2 Werkwijze en inspanning

Op 29 oktober 2012 is het onderzoekgebied en directe omgeving bezocht door M.W. van den Hoorn. Hierbij is de beplanting op het erf beoordeeld en is er beoordeling gemaakt van de beplanting in de nabije omgeving.

3 Omschrijving plangebied

Het plangebied is gelegen aan de de Lagenouwselaan 7 te Leusden (Utrecht). De begrenzing van het plangebied is in Figuur 1 met rood aangegeven. Het plangebied is gelegen in een agrarisch gebied dat ligt ingeklemd tussen de Modderbeek in het noorden en de Asschatterkade in het zuiden.



Figuur 1. Ligging van het plangebied met de begrenzing in rood weergegeven. © Ondergrond Dienst voor het kadaster en de openbare registers, Apeldoorn, 2012.

4 Beplanting nabije omgeving

Het landschap tussen de Modderbeek en de Asschatterkade bestaat grotendeels uit weilanden afgewisseld met een enkele akker. In het landschap bevinden zich twee opvallende en kenmerkende beplantingstypen op:

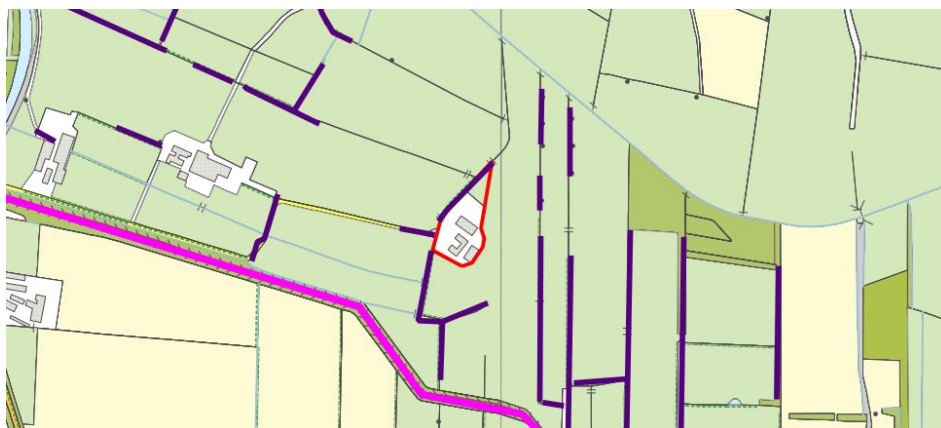
- Langs de aanwezige sloten groeien geknotte vormen van de zwarte els

(*Alnus glutinosa*);

- Ten zuiden van het plangebied bevindt zich Asschatterkade. Deze lintvormige kade is begroeid met zomereik (*Quercus robur*).

Lokaal zijn de genotte zwarte elzen vervangen door genotte vormen van wilgen (*Salix sp.*).

In Figuur 2 is de ligging van de genoemde beplantingstypen weergegeven. Alleen de houtwallen tussen de Modderbeek en de Asschatterkade zijn aangeduid.



Figuur 2. Ligging van het plangebied met de begrenzing in rood weergegeven. Met paars is de ligging van slootbegeleidende houtwallen weergegeven. Met roze is de ligging van de Asschatterkade met die begroeid is met zomereik aangeduid. © Ondergrond Dienst voor het kadaster en de openbare registers, Apeldoorn, 2012.

5 Beplanting op het erf

Op het erf zijn een drietal kenmerkende lijn- en/of vlakvormige beplantingen aanwezig. Daarnaast zijn er een viertal kenmerkende solitaire bomen of boomgroepen aanwezig. In Figuur 3 zijn deze kenmerkende beplantingen weergegeven.



Figuur 3. Ligging van het plangebied met de begrenzing in rood weergegeven. Met de paarse lijn is de rij knotelzen aangeduid, met de groene rij het 'middendeel' en het de oranje lijnen het noordelijk deel. Met de gele stip is de es aangeduid, met rode stippen de beide beuken en met de blauwe stip een groepje berken. © Ondergrond Dienst voor het kadaster en de openbare registers, Apeldoorn, 2012.

Lijn- en vlakvormige elementen

Knotelzen

In het westen van het plangebied is een rij knotelzen aanwezig die kenmerkend is voor beplanting uit de omgeving.

Midden deel

In het midden van het plangebied is een lijnvormig stuk “bosplansoen” aanwezig dat bestaat uit een verzameling van allerhande algemene siervegetatie zoals diverse coniferen (*Coniferales*), sparren (*Pinaceae*), beuk (*Fagus sylvatica*), hazelaar (*Corylus sp.*), sering (*Syringa vulgaris*), berk (*Betula sp.*), en wilg (*Salix sp.*)

Noordelijk deel

In het noorden van het plangebied staat een met name uit inheemse soorten ingeplant vlakvormig element. Aanwezig zijn onder andere: zwarte els, gelderse roos (*Viburnum opulus*), lijsterbes (*Sorbus aucuparia*), eenstijlige meidoorn (*Crataegus monogyna*), Spaanse aak (*Acer campestre*), berk (*Betula sp.*), en wilde kardinaalsmuts (*Euonymus europaeus*).

Solitaire bomen

Op het erf zijn meerder solitaire bomen aanwezig. Kenmerkend zijn:

- es (*Fraxinus excelsior*) achter het ef;
- twee beuken voor het woonhuis;
- een groepje berken nabij de planten kas.

Overige bomen zijn klein en weinig beteknend, zoals enkele oude fruitbomen. Deze worden niet verder benoemd.

6 Ecologische waarden aanwezige beplanting

Knotelzen

De knotelzen vertegenwoordigen een hoge (potentiële) ecologische waarde. De holtes en scheuren, bieden schuilplaats aan meerdere vleermuissoorten en de rijen knotelzen kunnen door hun lijnvormig structuur fungeren als vliegrou voor vleermuizen. Daarnaast kunnen knotelzen als ze nog wat ouder worden broedgelegenheid bieden aan bijvoorbeeld steenuil of meer algemene vogelsoorten. Oude knotelzen kunnen groeiplaats bieden aan diverse soorten mossen of varens.

Midden deel

Dit deel vertegenwoordigt nagenoeg geen ecologische waarde

Noordelijkdeel

Vanwege het aandeel besdragende soorten wordt de ecologische waarde als middelmatig ingeschat. Besdragende soorten beiden voedsel voor diverse vogelsoorten en de struiken zoals meidoorn beiden broedgelegenheid. Dit type begroeiing is echter niet kenmerkend voor de landschappelijke omgeving

Twee beuken

De beide beuken zijn karakteristieke grote bomen die vanwege hun grootte belangrijke landschappelijke elementen zijn en voedsel en nestgelegenheid bieden aan vogels.

De berken en de es

Deze bomen vertegenwoordigen nauwelijks enige ecologische waarden.

7 Overige interessante ecologische waarden

Op het terrein in een vijver aanwezig die wordt gevoed met bronwater. Tevens ligt aan de zuid-west grens van het plangebied een paddenpoel.

8 Conclusies

- De knotelzen in de omgeving (lokaal afgewisseld met wilgen) zijn karakteristieke landschappelijke elementen, met een hoge actuele en potentiële ecologische waarde.
- De knotelzen langs de westrand van het plangebied; verbinden het plangebied nadrukkelijk met zijn omgeving.
- In het noorden van het plangebied is een vlakvormige beplanting aanwezig met een matige ecologische waarde, die verder niet in het landschap past;
- De beide beuken op het erf zijn karakteristieke grote bomen die vanwege hun grootte belangrijke landschappelijke elementen zijn en voedsel en nestgelegenheid bieden aan vogels.
- De overige beplantingen zijn ecologisch gezien van geen tot geringe waarde.

9 Aanbevelingen

- Versterk de ecologische waarde van het plangebied door de rij knotelzen langs de gehele west rand van het plangebied door te trekken. Op deze wijze vormt de nieuwe rij knotelzen een doorgaande verbinding richting de Asschatterkade.
- Maak de beplanting aan het noorden van het plangebied meer in lijn met de te verwachten natuurlijke begroeiing door het aantal soorten te beperken tot de min of meer natuurlijke begeleiders van zwarte els, zoals lijsterbes en vlier (*Sambucus nigra*). Soorten zoals berk, kardinaalsmuts en Spaanse aak zouden dan verwijderd moeten worden.
- De beide beuken op het erf moeten gehandhaafd worden.
- Wanneer er overwogen wordt om enkele fruitbomen te plaatsen, wordt



geadviseerd om over te gaan tot hoogstam fruitbomen. Weides onder hoogstamfruit zijn geliefd door steenuilen.

- Als solitaire bomen op het erf kunnen, bijvoorbeeld zomereik, linde of esdoorn worden aangeplant. Nadeel van de zomereik is het feit dat het blad niet snel verteerd, maar dit probleem treedt ook op bij de beuk. Voor de linde zijn meerder opties mogelijk. Van belang is dat ervoor een cultivar wordt gekozen die weinig last heeft van bladluis en honingdauw, zodat het hinderlijk druipen zoveel mogelijk wordt voorkomen. Een linde moet dan bijvoorbeeld op een plek worden geplant waar geen auto's of dergelijke onder kunnen worden geparkeerd. Mogelijke soorten zijn kleinbladige linde (*Tilia cordata*), grootbladige linde (*Tilia platyphyllos*) 'Delft' of 'Naarden' (niet of veel minder druipende cultivars) of zilverlinde (*Tilia tomentosa*). Als esdoorn wordt voorgesteld de gewone esdoorn (*Acer pseudoplatanus*).
- Punt voor aandacht voor het plaatsen van de solitaire bomen is de lokale vochtvoorziening. Het veelvuldig voorkomen van zwarte elzen langs de sloten en de aanwezigheid van een bron zijn een aanwijzing voor een hogere grondwaterstand. Wel is het zo dat zwarte elzen naast een deel van hun vocht uit de sloot betrekken. De hierboven voorgestelde solitaire bomen houden van een wat minder natte grond dan de zwarte elzen. Ten opzichte van de genoemde soorten is de beuk echter het minst vochtminnend en aangezien op het erf twee gezonde beuken staan lijkt het erop dat de vochtvoorziening van plaats tot plaats wat verschilt.
- Wanneer vanaf de bron naar de paddenpoel een waterloopje wordt aangelegd zijn wilgen en zwart elzen de meest aangewezen begeleiders. Zwarte elzen en schiet- (*Salix alba*) en kraakwilg (*Salix fragilis*) moeten worden geknot om ze in toom te houden. Gedacht kan dan ook aan struikvormige wilgen zoals grauwe wilg (*Salix cinerea*) en geoorde wilg (*Salix aurita*). Beide soorten zijn echter niet veel in de handel verkrijgbaar. Twee andere opties die beter verkrijgbaar zijn, zijn de boswilg (*Salix caprea*) en katwilg (*Salix viminalis*). Met regelmatig snoeien blijven beide soorten struiken. Zonder onderhoud kunnen deze zich echter ontwikkelen tot bomen.